

วิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจากกลุ่ม ประชากร โดยศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1) สถานภาพของโรงเรียนและผู้บริหาร โรงเรียน
- (2) งานนิเทศการศึกษา ที่โรงเรียน จัดให้มีขึ้น
- (3) ปัจจัยที่โรงเรียนต้องการนำมาใช้สนับสนุนในการจัดการนิเทศการ

ศึกษาภายในโรงเรียน

(4) อุปสรรคและปัญหาที่เกิดจากการจัดการนิเทศการศึกษาภายใน
โรงเรียน

ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาสภาพการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนจากกลุ่ม ตัวอย่างประชากร โดยศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

- (1) กระบวนการในการดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน
- (2) ปัจจัยที่โรงเรียนต้องการนำมาใช้สนับสนุนการจัดการนิเทศการ

ศึกษาภายในโรงเรียน

(3) อุปสรรคและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 450 โรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ส่วนที่ 1 ใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา โดยการส่งแบบสอบถาม
ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด 450 ฉบับ ได้รับคืนมา 409 ฉบับ เป็นฉบับที่สมบูรณ์ที่นำ
มาใช้ในการวิจัย จำนวน 405 ฉบับ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยในส่วนที่ 1 จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร ที่ใช้ในการวิจัย		จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน		จำนวนแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	
	N	%	N	%	N	%
ขนาดใหญ่	5	1.1	5	100	5	100
ขนาดกลาง	30	6.7	30	100	30	100
ขนาดเล็ก	415	92.2	374	90.1	370	89.2
รวม	450	100	409	90.9	405	90.0

จากตารางที่ 1 ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มประชากรจำนวน
450 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 409 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.9 และเป็นแบบสอบถาม
ที่สมบูรณ์และนำมาใช้ในการวิจัย จำนวน 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.0

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่าเป็นแบบสอบถามที่ได้จาก
โรงเรียนขนาดใหญ่ 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามที่ได้จากโรงเรียน
ขนาดกลาง 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดเล็ก
370 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยใน ส่วนที่ 1 จำนวนตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งของโรงเรียน	จำนวนประชากร ที่ส่งไปยังกลุ่ม ประชากร		จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน		จำนวนแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	
	N	%	N	%	N	%
	ไกลอำเภอ	75	16.7	75	100	75
ไกลอำเภอ	375	83.3	334	89.1	330	88.0
รวม	450	100	409	90.9	405	90.0

จากตารางที่ 2 ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมด จากจำนวน 450 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับที่สมบูรณ์ที่นำมาใช้ในการวิจัยจำนวน 405 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.0

เมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า เป็นแบบสอบถามที่ได้จาก โรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอจำนวน 75 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถาม ที่ได้จากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลอำเภอจำนวน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.0

1.2 ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ได้จากการสุ่ม แบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 จำนวนโรงเรียนออกเป็นรายอำเภอ จำนวน 9 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ

ขั้นที่ 2 จำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอออกเป็น 3 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

ขั้นที่ 3 จำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอ และแต่ละขนาดออกเป็น โรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลตัวอำเภอภายในรัศมี 7.92 กิโลเมตร กับโรงเรียนที่ตั้งไกล จากตัวอำเภอเกินรัศมี 7.92 กิโลเมตร

ขั้นที่ 4 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย
ด้วยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังปรากฏความตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในส่วนที่ 2

ขนาดของ โรงเรียน	ใหญ่				กลาง				เล็ก				รวม				รวม ทั้งสิ้น	
	ใกล้		ไกล		ใกล้		ไกล		ใกล้		ไกล		ใกล้		ไกล			
	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ	อำเภอ
เมือง	2	1	-	-	-	-	4	1	14	1	50	1	16	2	54	2	70	4
วังสะพุง	1	1	1	1	3	1	8	1	9	1	54	1	13	3	63	3	76	6
ภูกระดึง	-	-	-	-	3	1	3	1	6	1	59	1	9	2	62	2	71	4
คำน้อขาย	-	-	-	-	1	1	-	-	5	1	58	1	6	2	58	1	64	3
เขียงคาน	-	-	-	-	2	1	-	-	4	1	36	1	6	2	36	1	42	3
ภูเรือ	-	-	-	-	1	1	-	-	3	1	26	1	4	2	26	1	30	3
ท่าลี่	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1	23	1	5	1	23	1	28	2
ปากชม	-	-	-	-	1	1	-	-	2	1	24	1	3	2	24	1	27	3
นาแห้ว	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	10	1	6	1	10	1	16	2
นาคำ	1	1	-	-	-	-	2	1	1	1	5	1	2	2	7	2	9	4
ภูหลวง	-	-	-	-	2	1	-	-	3	1	12	1	5	2	12	1	17	3
รวม	4	3	1	1	13	7	17	4	58	11	57	11	75	21	375	16	450	37

จากตารางที่ 3 ประชากรที่เป็นโรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 450 โรงเรียน เมื่อ
จำแนกตามอำเภอ ขนาดของโรงเรียน และตามลักษณะที่ตั้งของโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้ตัว
อำเภอกับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ไกลจากตัวอำเภอ แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มแบบ
ง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มเอาประเภทละ 1 โรงเรียนแล้ว ปรากฏ
ว่าได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวนทั้งสิ้น 37 โรงเรียน โดยเป็นโรงเรียน
ขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน ขนาดกลาง 11 โรงเรียน และขนาดเล็ก 22 โรงเรียน เมื่อ
จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้อำเภอจำนวน
21 โรงเรียน และโรงเรียนที่อยู่ไกลอำเภอ จำนวน 16 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ส่วนที่ 1 ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) และแบบเติมคำ (Fill in the blank)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดให้มีขึ้น มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "มี" หรือ "ไม่มี" และ "ไม่มี" หรือ "ไม่มี"

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่โรงเรียนต้องการนำมาใช้สนับสนุนในการจัดดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "ต้องการ" และ "ไม่ต้องการ" พร้อมกับแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบระบุปัจจัยที่ต้องการนำมาใช้สนับสนุนการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้เพิ่มเติม

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) ชนิด 2 ตัวเลือก คือ "ใช่" และ "ไม่ใช่" พร้อมกับแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบระบุอุปสรรคและปัญหาที่พบจากการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้เพิ่มเติม

2.2 ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในส่วนที่ 2 มี 2 ชนิด คือ

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Constructed interview) และใช้วิธีสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual interview) ลักษณะแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบปลายเปิดแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างประชากร มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ปัจจุบันที่ทางโรงเรียนต้องการนำมาใช้สนับสนุนในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนและอุปสรรคและปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และแบบปลายเปิด

2.2.2 แบบศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เป็นแบบศึกษาข้อมูลที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารทางราชการของโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Check-list) และแบบเติมคำในช่องว่าง (Fill in the blank)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือทั้งที่เป็นแบบสอบถาม...
 ความที่ใช้สำหรับการวิจัยใน ส่วนที่ 1 และแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาข้อมูลจากเอกสาร
 ที่ใช้สำหรับการวิจัยใน ส่วนที่ 2 มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาทฤษฎีทางการนิเทศการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วสร้างเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาข้อมูลจากเอกสารขึ้น

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิจารณา เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบฝึกหัด ข้อมูลจากเอกสารที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จนได้เป็นเครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์และนำมาใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในส่วนที่ 1 ใช้วิธีสังเกตแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามด้วยการทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรโดยผ่านหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ผู้บริหาร โรงเรียนกรอกแบบสอบถามและจัดส่งคืนมายังหน่วยงานต้นสังกัดและถึงผู้วิจัยตามลำดับ

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในส่วนที่ 2 ผู้วิจัยออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนและการศึกษาเอกสารของโรงเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาข้อมูลจากเอกสารของโรงเรียน ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สูตรการหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ของรายการนั้นทั้งหมด}}$$

6. การนำเสนอข้อมูล ใช้วิธีนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียงแล้วแปลผลข้อมูล สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ